

**METODA DE ANALIZĂ ABC - INSTRUMENT DE GESTIUNE A STOCURILOR
ENTITĂȚII**
Valentina PALADI

Universitatea de Stat din Moldova

***Abstract.** Inventories represent the most significant part of current assets, and effective inventories management is the most important task for the profitable entity's activity. Among the methods applied in the management process of the inventories, we can mention the ABC analysis method, which is based on the Pareto „golden rule”, according to which inventories are classified into three groups, depending on their level of significance on the final result of the entity. The main idea of the ABC method can be formulated as follows: rigorous control of 20% of inventories items allows 80% control of the entire inventories management system.*

The ABC method can be applied in the analysis of inventories in order to review the volume or range of the order for inventories in different groups, in order to activate the sales of those inventories items that are in excess in the entity's warehouse, to decide on the placement of inventories purchased materials, etc.

The last of the situations specified above for the application of the ABC method is illustrated by a conventional example, based on which it was concluded that reducing the purchase price of materials included in category "A" will allow the entity to reduce not only the acquisition cost of the purchased materials, but also to reduce the cost of production of final products manufactured from this raw materials.

The advantages and disadvantages of the ABC analysis method are also described in this article.

Keywords: *stocks, management, ABC analysis method.*

Stocurile reprezintă cea mai semnificativă parte a activelor circulante, reieșind din aceasta gestiunea eficientă a acestora constituie cea mai importantă sarcină pentru o bună și rentabilă funcționare a entității. Menținerea nivelului optim al stocurilor, suficient pentru desfășurarea activității operaționale, în condițiile minimizării costurilor de achiziție și depozitare, reducerea costului de intrare a materialelor achiziționate sunt principalele direcții care trebuie să fie soluționate în procesul de gestiune a stocurilor.

Printre metodele utilizate în procesul de gestiune a stocurilor se enumără și metoda de analiză ABC. Datorită caracterului universal metoda de analiză ABC poate fi utilizată în

gestiunea strategică și tactică a oricărei entități, în planificarea și bugetarea, în logistică și gestiunea stocurilor entității. Această metodă este o generalizare a analizei, care se bazează pe „regula de aur” Pareto, conform căreia stocurile sunt clasificate în trei grupe în funcție de nivelul lor de semnificație asupra rezultatului final al entității. Ideea principală a metodei de analiză ABC poate fi formulă astfel: controlul riguros al 20% din elementele de stoc permite un control de 80% din întregul sistem de gestiune a stocurilor, fie că este vorba de stocuri de materiale sau de obiecte de mică valoare și scurtă durată sau de produse în curs de execuție sau produse și mărfuri ale entității etc.

Conform metodei ABC, stocurile entității sunt împărțite în trei grupe:

- grupa „A” – cuprinde elemente de stocuri de valoare ridicată, dar cu o pondere relativ mică în suma totală a stocurilor;
- grupa „B” – cuprinde elemente de stocuri de valoare medie și cu o pondere medie în totalul stocurilor.
- grupa „C”- cuprinde elemente de stocuri de valoare mică, dar cu o pondere ridicată în numărul total a stocurilor.

Metoda ABC de analiză a stocurilor permite:

- o examinare mai detaliată a stocurilor incluse în grupele „A” și „B”, precum și o determinare a mărimii optime a acestora, în așa fel ca costurile legate de formarea și păstrarea lor să fie minime;
- o urmărire generală a stocurilor din grupa „C” care, în vederea reducerii costurilor de aprovizionare, vor fi achiziționate în partide mari, pentru perioade mai mari de timp.

Aplicarea metodei de analiză ABC presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. *Determinarea scopului analizei și obiectului de clasificare.* Metoda de analiză ABC poate fi aplicată în analiza stocurilor în scopul revizuirii volumului sau intervalului comenței pentru stocurile din diferite grupuri, activizării vânzărilor acelor elemente de stoc care sunt în exces la depozitul entității, luării deciziei cu privire la plasarea stocurilor la depozit, reducerii costului de intrare a materialelor achiziționate etc. În calitate de obiect al clasificării pot fi elemente sau categorii distincte de stocuri (de exemplu, materiale, obiecte de mică valoare și scurtă durată, produse, mărfuri etc.).
2. *Determinarea criteriului, în baza căruia va fi efectuată clasificarea obiectelor de analiză.* În linii generale, drept criterii de clasificare a stocurilor pot fi: volumul vânzărilor în expresie naturală, venitul obținut de la un element de stoc, costul de intrare a stocurilor etc.
3. *Clasifierea stocurilor.* Stocurile analizate sunt clasificate în ordinea descreșterii mărimii criteriului.
4. *Evaluarea obiectului de clasificare după contribuția lor în rezultatul final.* Pentru aceasta se calculează cota fiecărui tip de stoc în suma totală a stocurilor.
5. *Calcularea cotei cumulative și formarea grupelor.* Prin examinarea stocurilor în măsura descreșterii ponderii, se determină cota cumulativă calculată astfel: pentru stocul cu cota cea mai mare cota cumulativă este egală cu nivelul acestei cote, apoi consecutiv la cota maximală din stocurile rămase se adaugă cota cumulativă a elementelor precedente. Stocurile cu cota cumulativă până la 80% se includ în categoria „A”, cu cota până la 95% - în categoria „B”, iar celelalte – în categoria „C”.
6. *Interpretarea rezultatelor analizei, concluzii privind gestiunea stocurilor.*

Vom ilustra modul de aplicare a metodei ABC în analiza stocurilor de materiale în scopul reducerii costului de intrare a materialelor achiziționate, și respectiv a costului de producție a produselor fabricare, în baza unor date convenționate. (tab.1)

Tabelul 1

Metoda ABC în analiza stocurilor de materiale ale entității „XXX” în scopul reducerii costului de intrare a materialelor achiziționate

Tip de	Cantitatea	Preț de	Costul de intrare a	Cota,	Cota	Categori
--------	------------	---------	---------------------	-------	------	----------

materiale	materialelor achiziționate, unități	achizițiile unitare, lei	materialelor achiziționate, lei	%	cumulativă, %	a
Materialul 1	19500	120	2 340 000	8,03	82,88	B
Materialul 2	15100	280	4 228 000	14,51	66,70	A
Materialul 3	3600	72	259 200	0,89	96,77	C
Materialul 4	2550	450	1 147 500	3,94	93,44	B
Materialul 5	960	340	326 400	1,12	95,88	C
Materialul 6	4200	459	1 927 800	6,62	89,50	B
Materialul 7	19250	790	15 207 500	52,19	52,19	A
Materialul 8	199	550	109 450	0,38	99,49	C
Materialul 9	1180	327	385 860	1,32	94,76	B
Materialul 10	5205	456	2 373 480	8,15	74,85	A
Materialul 11	1546	152	234 992	0,81	98,45	C
Materialul 12	1060	240	254 400	0,87	97,64	C
Materialul 13	1153	78	89 934	0,31	99,80	C
Materialul 14	649	91	59 059	0,20	100,00	C
Materialul 15	803	240	192 720	0,66	99,11	C
Total	x	x	29 136 295	100,00	x	x

Informația prezentată în tabelul 1 denotă că materialele cu pozițiile 2, 6 și 10, care constituie 20% din suma totală a cantității de poziții de materiale (3 : 15 x 100), au un cost de intrare cel mai considerabil și anume 74,85% (14,51% + 52,19% + 8,15%) din costul total al materialelor achiziționate și utilizate în producție. Aceste materiale sunt clasificate ca categoria „A”. Pentru materialele cu pozițiile 1, 4, 6 și 9, care constituie 26,67% (4 : 15 x 100) din suma totală a cantității de poziții de materiale, se atribuie doar 15,97% (94,76% - 74,85% = 8,03% + 3,94% + 6,62% + 1,32%) din costul materialelor achiziționate și utilizate în producție. Acestea se clasifică în categoria „B”. Celelalte 8 poziții de materiale, care constituie 53,33% (8 : 15 x 100) din suma totală a pozițiilor de materiale se includ în categoria „C”. Această grupă de materiale constituie doar 5,24% (100% - 94,76% din costul de intrare a materialelor achiziționate și utilizate în producție).

În vederea reducerii costului de intrare a materialelor achiziționate se recomandă ca managerii entității, „XXX” să găsească modalități de reducere a prețului de achiziție a materialelor procurate, în primul rând, a celor incluse în categoria „A”. Aceasta va permite entității să reducă nu doar costul de intrare a materialelor achiziționate, dar să diminueze și costul de producție a produselor fabricate din aceste materiale. Practica arată, că orice reducere de preț pentru materiale incluse în categoria „A” va avea un efect semnificativ asupra reducerii costului de producție. Materialele incluse în grupa „B”, precum și cele din grupa „C” necesită o atenție rezonabilă, deoarece în acestea sunt investite mai puține mijloace.

În calitate de *avantaje* ale metodei ABC de analiză a stocurilor pot fi numite:

1. simplitatea utilizării și ușurința calculelor;
2. caracter universal – cu ajutorul acestei metodei pot fi clasificate nu doar stocurile dar și veniturile din vânzări, furnizorii (cu scopul de a determina contribuția furnizorilor în rezultatul financiar al entității) etc.;
3. optimizarea resurselor – utilizarea eficientă a metodei date permite de a reduce timpul și resursele financiare prin concentrarea asupra celor mai importante elemente de stocuri;
4. creșterea eficienței controlului - eficiența controlului asupra stocurilor va crește ca urmare a faptului că eforturile sunt concentrate pe elementele de stocuri cele mai semnificative incluse în grupa „A”;

5. reducerea costurilor - optimizarea partidei de livrare privind stocurile din grupa „A” duce la reducerea costurilor de depozitare, iar reducerea necesității în active circulante conduce la reducerea costurilor de întreținere.

Printre principalele *dezavantaje* ale metodei de analiză ABC în stocuri pot fi menționate:

1. unidimensionalitatea - în cadrul analizei ABC se ține cont doar de un singur criteriu și anume costul stocurilor și nu se iau în calcul alte criterii;
2. probleme în definirea limitelor grupurilor - deoarece nu există o metodologie unică pentru definirea limitelor fiecăruia dintre grupuri, eficiența analizei ABC poate scădea dacă limitele sunt stabilite incorect;
3. caracter inaplicabil pentru unele entități – metoda dată nu poate fi aplicată la acelea entități, la care volumul achizițiilor de stocuri pe tipuri nu diferă semnificativ. În acest caz stocurile nu pot fi clasificate pe grupe după criteriile recomandate;
4. manopera înaltă - în cazul unei nomenclaturi de stocuri semnificative metoda de analiză ABC poate dura destul de mult, ceea ce la rândul său va duce la costuri suplimentare.

BIBLIOGRAFIE

1. И. В. Макаренко, ABC-XYZ-анализ как инструмент оптимизации производственных запасов в организации, Труды БГТУ, 2014, № 7 Экономика и управление, ISSN 1683-0377.
2. Mihai Toma, Felicia Alexandru – “Gestiunea financiară a întreprinderii”, Editura Economica, Bucuresti 2003.